

VN/5320/2023
VN/5320/2023-UM-1

Päivämäärä 24.2.2023

Kehitysyhteistyön säädösmuutosten arviointi; työryhmän asettaminen

Asettaminen

Ulkoministeriö on tänään asettanut työryhmän arvioimaan ja valmistelemaan kehitysyhteistyön yksityisen sektorin yhteistyömuotoja ja finanssisijoituksia koskevien säädösten mahdollisia muutostarpeita sekä selvittämään mahdollisia muita kehitysyhteistyön lainsäädännön muutostarpeita.

Toimikausi 1.3.2023-31.12.2024

Tausta

Kehitysyhteistyön yksityisen sektorin yhteistyössä sekä finanssisijoituksissa käytettävien rahoitusinstrumenttien säädöspohjassa on ilmennyt eräitä selvitys- ja muutostarpeita.

Yksityisen sektorin yhteistyön osalta on tarpeen selvittää ja arvioida yksityisen sektorin yhteistyömuotojen säädösten muutostarpeita sekä kehittää näitä yhteistyömuotoja vastaamaan paremmin yritysten rahoitustarpeisiin. Nykytilanne ja lainsäädäntö ei mahdollista yhteistyömuotojen kehittämistä riittävällä tavalla vastaamaan yritysten tarpeisiin. Kasvava toiminta on myös asettanut merkittävän haasteen ulkoministeriölle henkilöstöressurssien riittävyyden näkökulmasta. Jälkimmäisestä syystä ulkoministeriö on ulkoistanut eräitä yksityisen sektorin yhteistyömuotoihin liittyviä julkisiksi hallintotehtäviksi tulkittavia tehtäviä ostopalvelusopimusten kautta muille kuin viranomaisille, esimerkiksi Finnfundille. Ulkoministeriöllä ei ole tällä hetkellä säädöksiä julkisen hallintotehtävän siirrosta kehitysyhteistyössä. Kuitenkin perustuslain (124 §) mukaan julkisen hallintotehtävien siirroista on säädettävä lailla. Näin ollen työryhmän tarkoituksena on yhteistyömuotojen kehittämisen lisäksi myös nykytilan korjaaminen säätämällä julkisten hallintotehtävien siirrosta lailla. Suurin osa muutostarpeista liittyy Finnfund-lain (laki Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä (291/1979)) uudistamiseen. Lisäksi on ilmennyt tarve muuttaa lakia kehitysmaihin myönnettävistä korkotukiluotoista (1114/2000) paremmin vastaamaan luottojen toteutuksessa tapahtuneita muutoksia ja muutostarpeita johtuen rahoitusmarkkinoiden kehityksestä. Kehitysrahoituksen ja yksityisen sektorin yksikkö (KEO-50) on teettänyt ulkopuolisen oikeudellisen esiselvityksen (liitteenä), joka avaa lainsäädäntötarpeita tarkemmin.

Kehitysyhteistyön *finanssisijoitusten* osalta on epäselvää, missä määrin nykyinen säädöspohja on riittävä ja tarvitaanko lainsäädäntöön muutoksia. Nykytilan haasteena on, että finanssisijoituksina annettavien kehityspoliittisten lainojen myöntäminen edellyttää käytännössä poikkeamista valtion lainanantolain säännöksistä (449/1988). Näin ollen on tarpeen selvittää ja arvioida kehitysyhteistyön finanssisijoituksissa käytettävien rahoitusinstrumenttien säädöspohjan riittävyttä ja siihen liittyviä muutostarpeita.

Lisäksi ministeriössä on ilmennyt tarve selvittää tarkemmin myös *muita mahdollisia kehitysyhteistyön säädöspohjan muutostarpeita*, liittyen esimerkiksi julkisten hallintotehtävien siirtoon yleisemmin sekä valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetun lain (382/1989) mahdollisiin muutostarpeisiin.

Tavoitteet ja tehtävät

Työryhmän tavoitteena on selvittää, arvioida ja valmistella kehitysyhteistyön yksityisen sektorin yhteistyömuotoja ja finanssisijoituksia koskevien säädösten muutostarpeita sekä muita mahdollisia kehitysyhteistyön lainsäädännön muutostarpeita. Työryhmä selvittää säädösten nykytilaa, mahdollisia muutostarpeita, eri vaihtoehtoja sekä niiden vaikutuksia. Työryhmän tehtävänä on selvittää ja arvioida myös muita mahdollisia ohjauskeinoja säädösten ohella tai sijasta.

Työryhmän työ etenee vaiheittain siten että kiireellisimmät asiat selvitetään ensin. Selvitysten ja säädösmuutostarpeiden kartoittamisen pohjalta työryhmä voi laatia myös alustavia ehdotuksia tarvittavista lainsäädäntömuutoksista.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Alivaltiosihteeri Pasi Hellman, Ulkoministeriö

Jäsenet:

Apulaisosastopäällikkö Juha Savolainen, Ulkoministeriö

(varapuheenjohtaja)

Yksikön päällikkö Emmi Oikari, Ulkoministeriö

Yksikön päällikkö Ramses Malaty, Ulkoministeriö

Ulkoasiainneuvos Eija Rotinen, Ulkoministeriö

Tiiminvetäjä Oskar Kass, Ulkoministeriö

Lainsäädäntöneuvos Johanna Lahti, Ulkoministeriö

Ylitarkastaja Venla Voutilainen, Ulkoministeriö

Työryhmän kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädetyn vaatimuksen, jonka mukaisesti

työryhmässä tulisi olla vähintään 40 prosenttia naisia ja miehiä.

Sihteerit:

Tarkastaja Eetu Tulonen, Ulkoministeriö

Työryhmä voi valita kokoonpanoonsa myös muita sihteerejä.

Asiantuntijat:

Pysyvä asiantuntija: Hallintopäällikkö Minnamari Marttila, Finnfund.

Työryhmä voi kuulla ja käyttää apunaan myös muita asiantuntijoita.

Kuulemistilaisuudet ja erillisselvitykset:

Työryhmä voi järjestää tarpeellisiksi katsomiaan kuulemistilaisuuksia ja teettää erillisselvityksiä.

Alatyöryhmät:

Työryhmä voi asettaa itselleen alatyöryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Valtion viranomaisten osalta työ tehdään virkatyönä.

Valtiosihteeri

Jukka Salovaara

Osastopäällikkö

Titta Maja-Luoto

Liitteet	OIKEUDELLINEN ESISELVITYS - FINNFUNDIN ROOLI KEHITYSYHTEISTYÖN YRITYSRAHOITUKSESSA
Jakelu	Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet
Tiedoksi	UMI-00, KEUMI-00, AVS-KEO, AVS-KPO, KEO-01, KEO-02, KEO-20, KEO-50, KEO-80, KPO-01, KPO-02, TEM, VM, Finnfund, Finnvera, EK